

KAUPUNKI- STRATEGIAN 2022–2025 VÄLIARVIOINTI

ARVIOINTIRAPORTTI 2023

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO.....	3
TOIMINTAYMPÄRISTÖ	4
STRATEGIAN TOTEUTUS JA KESKEISET TOIMENPITEET	6
HAASTEET LOPPUSTRATEGIAKAUDELLE	9
MITTAREIDEN JA TEKSTIEN MUUTOSESITYKSET	12
ONNISTUMISET JA HAASTEET PAINOISTEITTAIN	16
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki.....	16
Hyvät asukaslähtöiset palvelut	19
Eriarvoistumisen estäminen.....	24
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa	32
Kukoistavat kaupunkikeskukset.....	37
Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella	40
KAUPUNKISTRATEGIAN VÄLIARVIOINNIN PROSESSI	44

JOHDANTO

Vantaan kaupunkistrategia vuosille 2022–2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 31.1.2022. Se sisältää kaupungin arvot, vision ja ne strategiset tavoitteet, joita toteutetaan valtuustokauden aikana. Strategiassa kaupungin toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet ovat kaupungin talouden suunnittelun lähtökohtana.

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntalain mukaan strategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa ja strategiassa tulee määritellä sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Strategian väliarvioinnin tarkoituksena on strategian etenemisen seuranta valtuustokauden puolivälissä ja strategian päivittäminen toimintaympäristön oleellisten muutosten perusteella. Strategiaan on kirjattu: Kaupunkistrategian 2022–2025 väliarviointi tehdään hyvinvointialueiden aloitettua vuoden 2023 aikana. Loppuarviointi tehdään vuonna 2026.

Väliarviointi koostuu tästä laadullisesta arvioinnista ja strategian tavoitteiden ja mittarien raportoinnista, joka tehdään 31.12.2023 tilanteesta. Laadullisessa arvioinnissa oli seuraavat osat: toimialojen valmisteleva ennakkotehtävä strategian toteuttamisen onnistumisista ja loppukauden haasteista, valtuustoseminaarin ryhmätyö ennakkotehtävän pohjalta ja strategian painopisteittäiset työpajat, joissa käytiin läpi alla olevat teemat.

Strategian laadullisen/sisällöllisen arvioinnin teemat:

- 1) Hyvinvointialueet aloittaneet toimintansa -> Onko vaikuttanut tavoitteiden toteutumiseen?
- 2) Toimintaympäristön muutokset -> Mitkä ovat keskeiset muutokset, ja ovatko ne vaikuttaneet tavoitteiden toteutumiseen?
- 3) Mitkä ovat painospisteen keskeiset onnistumiset ja haasteet (ml. strategiateksteissä olevien toimenpiteiden tilannearvio), joihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?
- 4) Muutostarpeet/poistot mittareihin ja strategiatekstiin

Arviointiraportti koostuu seuraavista luvuista: Toimintaympäristö, Strategian toteutus ja keskeiset toimenpiteet, Haasteet loppustrategiakaudelle, Mittarien ja tekstien muutosesitykset, Onnistumiset ja haasteet painopisteittäin sekä Kaupunkistrategian väliarvioinnin prosessi.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Toimintaympäristökatsaus perustuu toimialojen esiin nostamiin toimintaympäristömuutoksiin. Luvun tavoitteena ei ole käydä läpileikkaavasti läpi kaikkia toimintaympäristömuutoksia vaan tiivistää nostot, jotka ovat nousseet työpajoissa jne.

Hyvinvointialueuudistus on yksi toimintaympäristön muutoksista. Yleisellä tasolla voidaan sanoa, että ylemmän johdon foorumit on rakennettu yhteistyön edistämiseksi. Käytännön prosesseissa on kuitenkin vielä kehitettävää. Selvimmin kehittämisen tarve tulee esiin tilanteissa, joissa hyvinvointialueella ja kaupungilla on yhteiset asiakkaat, kuten työllisyyspalveluissa ja kouluissa. Kehitettävää on myös kiinteistöjen hallinta- ja palveluverkkoyhteistyössä. Tämä koskee niin Vantaan kaupungin hyvinvointialueelle vuokraamia tiloja kuin uusien toimipisteiden suunnittelua. Luonnollisesti myös esimerkiksi koulujen tukipalveluiden, kuten kuraattorien ja psykologien, resursointi on hyvinvointialueen vastuulla.

Selkeimmin Vantaan strategian toteutumiseen vaikuttava toimintaympäristömuutos on talous. Korkeat korot ja nopeutunut inflaatio ovat vaikuttaneet voimakkaasti rakennushankkeisiin. Selvimmin tämä näkyy asuntorakentamisessa, jonka määrä on romahtanut. Lisäksi yksityisellä rahalla toteutettavia kiinteistökehittämishankkeiden käynnistyminen vaikeutuu. Erilaisten hankkeiden lykkäntyminen vaikuttaa kuitenkin laajasti, kolmeen strategian kuudesta painopisteestä. ”Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen Vantaa” -painopisteessä vaikutukset näkyvät elinvoimaa edistävien hankkeiden hidastumisena ja sitä kautta mahdollisesti myös erilaisten maankäytöstä kaupungille tulevien tulojen laskuna. ”Eriarvoistumisen estämisen” -painopisteessä haasteena on käynnistää segregoituneilla alueilla yksityisrahoitteisia hankkeita ja sama toistuu ”Kukoistavat kaupunkikeskukset” -painopisteessä.

Lainsäädäntö on muuttumassa mm. rakentamisen osalta. Uusi rakentamislaki tulee voimaan 2025, mikä vaikuttaa mm. ilmastotavoitteisiin. Voimaan ovat tulossa myös merkittävät Koto24- ja TE24-uudistukset. Kokonaisuudessaan lainsäädäntöuudistukset ovat merkittäviä.

Hallitusohjelmassa on monia Vantaan kannalta oleellisia muutoksia. Merkittäviä ovat mm. sosiaaliturvaan tulevat leikkaukset, jotka vaikuttavat niin vantaalaisten toimeentuloon kuin mahdolliseen muuttoliikkeeseen Vantaalle. Myös asumiseen ja

maankäyttöön liittyvät linjaukset, kuten asumisoikeusasunnoista luopuminen, ovat toteutuessaan merkittäviä linjauksia.

Hyvinvoinnissa on tapahtunut huolestuttavia muutoksia. Nuorten mielenterveyshaasteet ovat kasvussa, maksuhäiriömerkinnät kasvavat nuorilla jne. Nämä haastavat hyvinvointitavoitteiden toteutumisen. Asiakkaat ovat myös muuttuneet vaativimmiksi, mikä kuormittaa asiakaspalvelua.

Yleinen ilmapiiri on monessa asiassa kehittynyt strategian toteutumista tukevaksi. Taantuman aikana pehmeät arvot nousevat ja mm. ympäristötietous on parantunut. Nämä tukevat strategisten tavoitteiden hyväksyttävyyttä kaupunkilaisten keskuudessa.

STRATEGIAN TOTEUTUS JA KESKEISET TOIMENPITEET

Tässä kappaleessa tiivistetään painopisteiden keskeiset onnistumiset ja toimenpiteet. Raportin lopussa ne on listattu laajemmin.

Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki

Vantaan lainanmäärien kehitys on tavoitteiden mukaisella uralla. Taloutta on vahvistanut myös se, että toimitilahankkeita on pystytty toteuttamaan suunniteltua edullisemmin.

Vantaan kärkihankkeista on edistetty Osaamiskampusta ja Kuusijärveä. Em. kärkihankkeissa edetään kohti niille asetettuja tavoitteita.

Työllisyystavoitteet on saavutettu pois lukien maahanmuuttajien työttömyys, minkä lisäksi TE24-uudistus etenee.

Pientalotavoitteet on saavutettu. Pientaloille on lisätty kaavoitusta ja kehitetty mm. ohjeistoa rakennusvalvonnan sivuille.

Hyvät asukaslähtöiset palvelut

Vantaan onnistumiseksi nousee HYTE-kertoimen pysyminen aiemmalla tasolla (77/100). HYTE- kerroin mittaa sekä hyvinvoinnin eteen tehtävää työtä että väestön terveydentilaa. Tällä strategiakaudella on tähän mennessä varmistettu, että kaikkien HYTE-kertoimen indikaattoreiden eteen tehdään asioita.

Painopisteessä korostuu lasten hyvinvointi. Vantaalla toteutetaan ”Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen” -toimenpideohjelmia kaikissa toimipisteissä, minkä lisäksi Lapsiystävällinen kunta- työllä edistetään laajemmin lasten oikeuksia. Erilaisten oppijoiden ja elinikäisen oppimisen toimenpiteitä on toteutettu laajasti varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Koulutus on Vantaan tavoitteissa merkittävässä roolissa.

Asiakaspalvelu 2030 -vision ensimmäinen versio on valmistunut. Visioksi on vahvistunut 24/7-asiointi, jossa robotiikka sekä sähköiset palvelut ovat isossa roolissa.

Eriarvoistumisen estäminen

Myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa (MEK) on toteutettu Vantaalla aikaisemminkin. Tällä strategiakaudella MEK- työtä on kuitenkin kehitetty entistä strategisemmaksi.

Segregaation torjunnan kannalta merkittävät Maa- ja asuntopoliittiset linjaukset on päivitetty ja hyväksytty valtuustossa vuonna 2022. Palveluihin on myös investoitu osana segregaation vähentämistä. Maankäytön näkökulmasta merkittävää on lisäksi ollut se, että Länsimäkeen on laadittu kaavarunko. Korson ja Koivukylän kaavarungot ovat käynnissä.

Palveluja ja verkostoja on kehitetty vähentämään syrjäytymistä eri näkökulmista. Työllisyyden ja kotoutumisen osalta tuotetaan palveluita esimerkiksi yhteistyössä maahanmuuttajien järjestöjen kanssa, jotta asiakkaat tavoitetaan paremmin. Maahanmuuttajia on tuettu ja integraatiota edistetty myös tarjoamalla suomen kielen opetusta eri ryhmille, minkä lisäksi maahanmuuttajien siirtymistä työelämään on tuettu. Maahanmuuttajien osaamiskeskuksella on ollut tässä merkittävä rooli.

Kuntalaisille annettavaa digitukea ja kuntalaisten koulutuksia on kehitetty ja kaupungin digitukea antavaa henkilöstöä on koulutettu. Digituen kehittäminen on tärkeää, jotta useampi kaupunkilainen pystyisi aidosti hyödyntämään digitalisoituvia palveluja.

Vantaan kaupungin omaa henkilöstöä on koulutettu kohtamaan monikielisyyttä ja henkilöstön ymmärrystä eri kulttuureista on syvennetty.

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa

Hiilineutraaliuden edistämisessä oleellista on liikenne. Tätä on edistetty uudella liikennepoliittisella ohjelmalla. Vantaalla on edistetty laajasti myös ympäristöystävällisiä liikkumisen muotoja. Tämä on tarkoittanut mm. kevyenliikenteen edistämissuunnitelmia ja investointeja uusiin reitteihin. Joukkoliikennettä on parannettu uusilla runkobussilinjoilla ja lisäämällä pysäkkejä. Päätös investoida raitiovaunuun on ollut myös merkittävä edistys joukkoliikenteelle.

Aviapoliksen alueen hiilineutraalius kehittyy. Alueen kehitys on Vantaan elinvoimalle merkittävä.

Hiilineutraaliustavoitteessa korostuu muuta strategiaa enemmän yhteistyö konserniyhtiöiden kanssa. Tässä merkittävä rooli on etenkin Vantaan energialla.

Kiertotalous on tärkeä resurssiviisauden tavoite. Sen edistämiseksi on käynnistetty useita hankkeita. Tämän lisäksi kiertotalous on yksi Vantaan klustereista.

Hiilineutraaliuden ohella merkittävä ympäristötavoite on biodiversiteetin vaaliminen. Tätä on edistetty tekemällä suunnitelmia ja kartoituksia merkittävistä luontokohteista. Vantaalla on myös tehty luontokohteiden ennallistamis- ja hoitotöitä.

Kukoistavat kaupunkikeskukset

Kukoistavia kaupunkikeskuksia on edistetty kehittämällä kaupunkikulttuurin palveluverkkoa. Tärkeää on myös se, että viheralueiden mitoitus ja saavutettavuuden ohjeistus on otettu käyttöön. Vihertehokkuudelle on tavoite asemakaavoissa. Nämä tuovat yhteen asukkaiden viihtyisyydelle merkitykselliset asiat eli lähiluonnon ja virkistysalueet sekä kulttuurin.

Strategiassa on nostettu esiin se, että jokaiselle keskustalle tehdään oma kehittämissuunnitelma. Ne ovat valmistumassa loppuvuodesta 2023.

Kaupunkikeskustojen kannalta liikenne ja liikkuminen on oleellista. Tätä on edistetty liikennepoliittisella ohjelmalla. Pysäköintiä on edistetty ja kehitetty mm. liityntäpysäköintiä. Ratikkakaupungin suunnittelu on aloitettu. Ikäihmiset on puolestaan huomioitu mm. kehittämällä turvallisia ja esteettömiä kävelyreittejä.

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella

Johtamis- ja esimiesvalmennuksia on päivitetty ja kehitetty erilaisia johtamisen työkaluja. Toimialat ovat kehittäneet omia valmiuksia johtamisen tukemiseen.

Henkilöstön saatavuuteen ja pitovoimaan on panostettu. Vantaalla on luotu pito- ja saatavuusohjelma ja kehitetty mm. työaikoja ja palkkausta. Vantaan työnantajarekryilme on uusittu.

HAASTEET LOPPUSTRATEGIAKAUDELLE

Väliarvioinnin kannalta on oleellista tunnistaa asiat, jotka vaativat vielä huomiota strategian loppukaudella. Osittain kyse on strategisista tavoitteista, joiden toteutuminen on vielä kesken. Samalla voidaan tunnistaa tavoitteet, jotka eivät ehkä ole toteutumassa tai ainakin niiden edistämistä pitäisi jatkaa myös tulevalla strategiakaudella.

Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki

Taloudellisesti loppukauden haasteena on investointikaton ylittyminen, mihin vaikuttaa niin lisääntyneet tarpeet kuin kustannustason nousu. Taloutta rasittaa myös se, että maanluovutuksista ja maankäyttösopimuksista saatavat nettotulot tulevat jäämään alkuperäisestä tavoitteesta muuttuneen taloustilanteen takia.

Vantaalaisten matala koulutustaso on haaste, jota ei tulla ratkaisemaan strategiakauden aikana. Matala koulutustaso vaikuttaa myös mm. työllisyyteen. Samaan aikaan myös työvoiman saatavuus muodostaa haasteen.

Hyvät asukaslähtöiset palvelut

Segregaatio on edelleen haaste, johon tulisi vastata viemällä huono-osaisille alueille enemmän palveluita.

UNICEF'in Lapsiystävällinen kunta -toiminta (LYK) tulisi liittää kiinteämmin strategiaan ja kehittää osallisuutta.

Vantaan strategiassa oppimisella on merkittävä rooli. Tämän takia perusopetuksessa on panostettu lukemisen ja matemaattisen osaamisen seuloihin. Niistä saatavaa tietoa ei kuitenkaan vielä ole hyödynnetty täysimääräisesti. Tietoa voisi hyödyntää paremmin oppilaiden osaamistason parantamiseksi ja opettajien välisessä yhteistyössä.

Raja- ja yhdyspintoja hyvinvointialueelle kouluissa tulisi kehittää enemmän. Kehittäminen on merkityksellistä, sillä tukipalvelut ovat siirtyneet hyvinvointialueelle.

Asiakaspalvelulle on laadittava kaupunkitasoinen johtamisjärjestelmä sekä asiakastiedon ja -tutkimuksen yhteinen tietovarasto.

Eriarvoistumisen estäminen

Eriarvoistumisen estämiseksi palveluissa olisi vielä kehitettävää. Tällöin kyse on luonnollisesti myös resursseista. Enemmän resursseja tarvittaisiin mm. henkilökohtaiseen palveluun. Maahanmuuttajien osaamiskeskus on ollut menestys, mutta se toimii nyt määräaikaisella rahoituksella. Rahoituksen vakinaistamisesta olisi hyötyä. Suomen kielen opetusta tarvittaisiin edelleen lisää.

Segregaation vähentämiseksi tehdään Vantaalla paljon työtä. Toimenpiteiden vaikuttavuuden seuraamista ja mittaamista tulisi kehittää kuitenkin enemmän.

Syrjäytymistä estäviä palveluita tuottaa hyvin monenlaiset toimijat, ml. kansalaisjärjestöt. Yhdessä nämä muodostavat palveluekosysteemin. Palveluekosysteemin tuomia mahdollisuuksia voitaisiin hyödyntää enemmän.

Henkilöstön rekrytoinnissa ja saatavuudessa on haasteita. Samalla henkilöstön osaamista tulisi kehittää laaja-alaisesti kohtaamaan erilaisia haasteita.

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa

Vantaa on asettanut hiilineutraaliustavoitteen vuodelle 2030. Monissa muissakin toimenpiteissä toistuu se, että niitä tulisi jatkaa yli strategiakauden.

Resurssiviisautta edistetään Vantaalla hankerahoituksella. Vaikuttavuuden kannalta toimintojen rahoitusta pitäisi vakinaistaa.

Kaupunki ei voi saavuttaa kaikkia resurssiviisauden tavoitteita yksin. Siksi sidosryhmäyhteistyöhön eli kaupunkilaisten ja yritysten kanssa tehtävään työhön tulisi panostaa enemmän.

Vantaalla on kehitetty paljon liikkumista, mutta ympäristöystävällisyyden näkökulmasta työtä tulisi edelleen jatkaa. Sähköautojen latauspisteitä tarvitaan lisää. Kevyttä liikennettä tulisi kehittää edelleen ja joukkoliikennettä parantaa. Vantaalla tulisi kehittää myös seudullista kaupunkipyöräjärjestelmää.

Kukoistavat kaupunkikeskukset

Palveluverkon osalta tarvittaisiin uusia avauksia Hakunila–Länsimäen-alueelle. Segregaation purkaminen vaatii huomioita, mikä vaatisi entistä parempaa koordinaatiota toimialojen välillä. Tämä liittyy myönteisen erityiskohtelun ohjelmaan (MEK).

Ratikkapäätös oli merkittävä Vantaalle. Ratikan rakentamisajan ratkaisut vaativat kuitenkin huomiota, jotta ne eivät vaikuttaisi liikaa kaupunkikeskustojen liikenteeseen yms.

Toimintaympäristön muutokset vaikuttavat eniten juuri kaupunkikeskustojen kehittämiseen. Muutosta tulisi arvioida ja kehittää uusia toimintamalleja muutokseen vastaamiseen.

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella

Valmentavaa johtamista ja henkilön itsensä johtamista tulisi kehittää edelleen. Työssäoppimista pitäisi systematisoida paremmin.

Työhyvinvointiin tulisi kiinnittää enemmän huomioita. Poikkeamiin tulisi reagoida paremmin ja työhyvinvoinnin seurantaväliä tulisi lyhentää. Työterveyttä tulisi kohdentaa paremmin.

Vantaalle on laadittu saatavuusohjelma. Sen toimenpiteiden läpivienti tulisi varmistaa.

MITTARIEN JA TEKSTIEN MUUTOSesitykset

Muutos	Kohta (sivunumero)	Selite/ perustelu
Muutos tekstiin, viimeinen kappale, ensimmäinen virke: <i>Kaupunkistrategian 2022–2025 väliarviointi tehtiin hyvinvointialueiden aloitettua vuoden 2023 aikana.</i>	5	
1.3.Kaupungin omien Investointien omarahoitusosuus ilman ratikkaa 600 me -> mittarin muutos -> 10 % korotus, enintään 660 me Muutetaan strategiatekstiä, s. 9, kolmannen kappaleen ensimmäinen kokonainen virke muotoon: <i>Kaupungin investoinneille asetetaan strategiakaudelle tavoitteeksi 660 milj. euron menokatto.</i>	13	Alkuperäinen investointikatto tulee ylittymään kustannustason nousun ja lisääntyneiden investointitarpeiden vuoksi.
2.5. Vieraskielisten työttömyys (työttömyyden puolittaminen) -> muutos mittaritekstiin: <i>työttömyyden vähentäminen; uusi tavoitetaso: 5200</i>	14	Taloustilanteen heikentyminen.

Muutos	Kohta (sivunumero)	Selite/ perustelu
3.2. Tapahtumien ympärille syntyy uutta liiketoimintaa. -> muutos: Vantaalle syntyneiden uusien yritysten kumulatiivinen lukumäärä: lähtötasona vuosi 2021: 749 kpl, tavoitetaso 2025: 850 kpl Toimialojen yritysten yhteenlaskettu liikevaihto v. 2020: indeksi 100,3 (2015 = 100), tavoitetaso 2025: indeksi 120	14	Yritysten kumulatiivisen lukumäärän lähtö- ja tavoitetasot tarkentuneet. Yritysten yhteenlasketun liikevaihdon tavoitetasoksi indeksi.
6.3.2. Matemaattinen ja kielellinen osaaminen. Oppimisen arviointi tutkimuksen nojalla -> mittarin poistaminen. Lukemista ja matematiikkaa seurataan jatkossa 6.4. Lukuseulalla ja 6.5. Funa-mittauksella.	19	Tutkimus on erittäin kallis, yli 60 000€, ja hyötyarvo suhteessa euromääräiseen panostukseen vähäinen. Ei ole myöskään varmaa, haluaako tutkimuksen toteuttaja osallistua jatkossa kilpailutukseen, ja saadaanko tutkimuksen toteutusta ostettua samoilla indikaattoreilla muulta toimijalta.
6.5. Oppilaiden matemaattinen osaaminen -> muutos: mittaroidaan luokkien 3. ja 7. osalta	20	Mittaroitavat luokat täsmentyneet
6.5. Oppilaiden matemaattinen osaaminen -> muutos lähtötasoissa: 3.lk 1998/2648 7.lk 1756/ 2596	20	Lähtötasot täsmentyneet

Muutos	Kohta (sivunumero)	Selite/ perustelu
13.1. Osallistumisaktiivisuus -> muutos: datana FinSoten korvaava TerveSuomi-tutkimus. TerveSuomesta tiedot saadaan hyvinvointialuetasoisesti. Lähtötaso määritetty Vantaa-tasoisesti, ei mahdollisuutta saada takautuvasti hyvinvointialuetasoista tietoa.	25	FinSotea vastaava TerveSuomi-tutkimus korvaa FinSote-tutkimuksen.
13.2. Yksinäiseksi kokevien vantaalaiset yli 18-vuotiaat -> muutos: datana FinSoten korvaava TerveSuomi-tutkimus. TerveSuomesta tiedot saadaan hyvinvointialuetasoisesti. Lähtötaso määritetty Vantaa-tasoisesti, ei mahdollisuutta saada takautuvasti hyvinvointialuetasoista tietoa.	25	FinSotea vastaava TerveSuomi-tutkimus korvaa FinSote-tutkimuksen.
14.2. S2 % -> mittarin poistaminen	25	Mittari ei sovellu tavoitteen kuvaamiseen.
18.2.: Kaupunkikonsernin rakentamien sähköajoneuvojen latauspisteiden määrä -> muutos: <i>Kaupunkikonsernin rakentamien sähköajoneuvojen</i>	30	Tikkuparkki ja Ratakujan pysäköinti uusina laitoksina toteuttavat näitä suuren määrän 2023. Kaikkia ei kuitenkaan ole heti syytä varustaa latauspisteillä, vaan sitä mukaa, kun

Muutos	Kohta (sivunumero)	Selite/ perustelu
<i>latauspaikkavarausten määrä.</i>		sähköautojen latauksen kysyntä laitoksissa kasvaa.
24.2. Kunnossapitotiimien perustaminen -> mittarin poistaminen Poistetaan strategiatekstistä, sivulta 34 viimeinen virke: <i>Kaupunkiympäristön kunnossapitoa varten Vantaalle organisoidaan asukkaita toimintaan mukaan ottavat, alueelliset kunnossapitotiimit, joiden resursointiin ja kalustoon panostetaan.</i>	36	Tavoitteelle ei asetettu määrärahoja ja nykyresurssein ei pystytä toteuttamaan.
24.3. Lapsibarometri -> mittarin poistaminen	36	Lapsibarometrin toteuttaminen osoittautui liian hankalaksi.
Muutos -> Lisäys strategiatekstiin, kolmannen kappaleen viimeisen virkkeen perään: <i>Johtamisen perustaidot on varmistettava, jotta valmentavaa johtamista voidaan kehittää.</i>	37	

ONNISTUMISET JA HAASTEET PAINOPISTEITTÄIN

Tässä luvussa on toimialojen valmisteleman ennakkotehtävän ja työpajatyöskentelyn arviot seuraaviin kysymyksiin: 1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty? 2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

Painopisteittäin on esitetty myös valtuuston talous- ja strategiaseminaarin ryhmätyöskentelyn 24.8. nostot arviointikysymyksestä ”Mihin asioihin pitäisi vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella kaupunkistrategian 2022–25 toteuttamisen näkökulmasta?”

Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki

Taloudellisesti vahva kaupunki ja kaupunkikonserni

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Talousarvioiden laadinnassa ja toteutuneissa tilinpäätöksissä on edetty valtuustokauden vuosikatetavoitteen mukaisesti. Kaupungin lainamäärää on saatu edelleen laskettua strategiakauden aikana. Konsernin lainamäärät ja vastuut ovat tavoitteen mukaisella uralla.
- Rakentamisen investointiohjelmat on sovitettu annettuun investointikehykseen hankkeita priorisoimalla. Koko valtuustokauden investointikehys tulee kuitenkin ylittymään.
- Toimitilahankkeet on pystytty toteuttamaan tavoitehintoja edullisemmin mm. onnistuneen hankeohjauksen ja urakkakilpailutusten ansiosta.
- Kiinteistöjohtamisen linjaukset on hyväksytty ja toimenpiteitä on edistetty.
- Konserniomistusten kokonaissuunnitelma hyväksytty 2022
- Maa- ja asuntopoliittiset linjaukset tehty

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Investointihankkeiden valmisteluun, toteutuksen oikeaan ajoitukseen ja riittävien rakennuttamisresurssien varmistamiseen. Myös kasvavan kaupungin riittävä investointitaso on varmistettava.

- Vuokrasopimusneuvottelut hyvinvointialueen kanssa viivästyneet – myös HVA kiinteistöjen myyntiprojekti viivästynyt
- Maanluovutuksen ja maankäytösopimusten nettotulot tulevat jäämään alle alkuperäisen tavoitetason taloussuhdanteen voimakkaan muutoksen takia.
- Koko valtuustokauden kaupungin omien investointien alkuperäinen investointikatto tulee ylittymään kustannustason nousun ja lisääntyneiden investointitarpeiden vuoksi
- Iso kokonaisinvestointipotti – olisi lisättävä yhteistyötä yksityisten kanssa

Osaamisen ja työllisyyden vahvistaminen elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseksi

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Työllisyyspalvelut ja Varia ovat käynnistäneet vahvan yhteistyön osaamispalveluiden tarjoamiseksi työllisyyspalveluiden asiakkaille ja yhteistyön syventämiseksi TE2024 uudistuksessa.
- Tikkurilan osaamiskampanin valmistelussa edistetään kohtaantoa ja käynnistetty ennakoinnin kehittäminen
- TE24 ja Koto24 valmistelu on käynnistetty - muutos antaa kaupungille lisää mahdollisuuksia vaikuttaa elinvoiman edistämiseen.
- VaKeHyvan kanssa tehty yhdyspintasopimus
- Vantaa ollut houkutteleva kohde yritysten investoinneille
- Työttömyysmittarit, pl. maahanmuuttajat, ovat laskeneet
- Koronan jälkeen uusia yrityksiä perustettu yhtä paljon tai enemmän kuukausitasolla kuin ennen koronaa.

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Vantaan työllisyyspalveluiden asiakkaille on matalla koulutustaso, minkä johdosta pitää rakentaa osatutkintoja sekä muita lyhytkestoisia koulutuksia, jotka edistävät työmarkkinoille pääsyä.
- Osaavan työvoiman saatavuuteen ja pitovoimaan
- Yritystontit loppuvat
- Koronan jälkeen jätiin jälkeä yritystoiminnassa, palkkasummassa saatu kuitenkin kiinni
- Ristiriita: yritystonttien löytyminen vs. luontoarvot vs. pientalot

Vetovoimainen asumisen kaupunki

- 1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?
 - Pientalo-ohjelmaan on koottu toimenpiteet, joilla voidaan edistää pientaloasuntojen rakentamista. Pientalorakentajille on laadittu ohjeaineisto rakennusvalvonnan sivuille. Pientaloasemakaavoitusta on lisätty.
 - Kuusijärven kärkihankkeessa edetään kohti visiota saavutettavasta koko kansan luonto- ja virkistyspaikasta.
 - Saavutettavuutta parannettu esteettömiä retkeilyrakenteita, palvelurakennuksia ja kestäviä kulkuyhteyksiä kehittämällä. Palveluja ja rakenteita kehitetty kestävä käytön näkökulmasta.
 - Uudessa hallintomallissa hallintovastuu siirtyy kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle.
 - Valmisteilla Nuku yö ulkona -haasteen valtakunnallinen päätapahtuma elokuulle 2024.
 - Pito- ja vetovoiman sekä kiinnostavuuden kasvattaminen tapahtumia lisäämällä toteutunut mm tapahtumalavojen kautta. Pysyvät ratkaisut tulisi kuitenkin saada kaikille suuralueille.
 - Vantaan vetovoima on tähän asti ollut hyvä ja pientaloja on rakentunut.

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Kärkihankkeen priorisointi ja kokonaisresursointi varmistettava korkeatasoisesti uudistuvalla ja vetovoimaisella Kuusijärvelle.
- Uudis- ja maisemarakentamisen toinen vaihe käynnistettävä.
- Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon hanke viivästynyt alueen kokonaissuunnitelman haasteiden johdosta. Kakussa hankkeen suunnittelu jatkuu osallistamisvaiheella, lisäksi resurssia saatu vahvistettua kärkihankkeiden osalta vuodesta 2024 eteenpäin.
- Mitä tulee tapahtumaan tapahtuma-areenoille (Kivistö, Muumit)

Valtuustoseminaari

Valtuustoseminaarissa nostettiin esiin TE24-uudistuksen onnistuminen (valtuusto mukaan uudistukseen) ja työllisyyden hoito (nuoristyöttömyyden syyt selvitettävä). Talouden hoitamisessa tärkeäksi koettiin talouden tasapaino, hallitusta

taloudenpidosta kiinnipitäminen, verokertymän lisääminen sekä investointien ylitysten ja myöhästymisten valvonnan kehittäminen. On panostettava osaamiseen ja koulutukseen ja kielen oppimiseen (esim. Vantaan osaamiskeskus), minkä lisäksi maahanmuuttajataustaiset äidit on saatava mukaan työelämään.

Oppisopimuskoulutuksen kynnystä on madallettava. Koulutustason, hyvinvoinnin, turvallisuuden ja eriarvoisuuden mittarit on saatava näkyviin. Elinkeinopalveluihin, Vantaan maineeseen ja Vantaata koskeviin mielikuviin on panostettava: On tuettava potentiaalisia kasvuyrityksiä ja nuoria yrittäjiä sekä lisättävä kaupungin vetovoimaa tarjoamalla yrittäjille tontteja ja yhteistyötä. Mainetta ja mielikuvia on parannettava panostamalla kaupungin yleiseen viihtyisyyteen ja kunnossapitoon sekä priorisoimalla investointeja, esimerkiksi Tikkurilan osaamiskampuksesta on mahdollista kehittää pöhinäkeskus. Maineeseen ja mielikuviin voidaan vaikuttaa myös tapahtumien ja kulttuurin avulla. Monipuolisen asuntopolitiikan, pientaloasumisen ja verotulojen osalta on painotettava veronmaksukykyisyyttä, pitovoimaa ja monipuolista asumista, minkä lisäksi Vantaalla on oltava elämäntilanteeseen sopivaa asumista. On selvitettävä, miksi kuntien välinen nettomuutto on Vantaan osalta heikkoa.

Hyvät asukaslähtöiset palvelut

Sujuvat hyvinvointia rakentavat palvelut

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- HYTE-kerroin on pysynyt aiemmalla tasolla (77/100). Vantaan lähtötaso on muihin kuntiin verrattuna valmiiksi jo hyvällä tasolla. Tällä strategiakaudella ollaan tähän mennessä varmistettu, että kaikkien HYTE-kertoimen indikaattoreiden eteen tehdään asioita.
- Kokee, että asuinalueella järjestetään kiinnostavaa vapaa-ajan toimintaa nuorille:
 - Harrastusten Vantaa –kokonaisuutta on laajennettu ja saatu lisää maksutonta harrastustoimintaa kaikille kouluille. Uutena toimenpiteenä alkaa 2023 lähiliikuttajat, jotka innostavat lähioissa eri-ikäisiä ihmisiä liikkumaan. +18-vuotiaiden nuorten aikuisten maksuton vapaa-ajan toiminta on laajentunut ja löytänyt paljon uusia osallistujia.

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Miten luomme toimivan polun maksuttomista harrastuksista/kerhoista kohti tavoitteellisempia harrastuksia myös niille, joilla ei ole varaa maksaa kalliita harrastusmaksuja.

Sujuvat hyvinvointia rakentavat palvelut

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen toimenpideohjelmia toteutetaan kaikissa toimipisteissä.
- Lapsiystävällinen kunta -työllä edistetään lasten oikeuksia
- Turvallisemman tilan periaatteiden käyttöönotto on käynnistynyt.
- Koulujen hyvinvoinnin vuosikellot otettu käyttöön ja hyvinvointivastaavien työtä tuettu kaikilla kouluilla.

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Segregaationäkökulman huomioiminen palveluiden kehittämisessä
- Palveluverkon jatkuva kehittäminen muuttuneisiin ja muuttuviin tarpeisiin kasvavassa ja monimuotoisessa kaupungissa -tarvitaan riittävät tilat ja tontit.
- Päiväkodit ja koulut osallistuvat pro-toimintamallin mukaiseen toimintaan. Pro -toimintamalli (vaka, pope ja SVE) vahvistaa inklusiivista toimintakulttuuria, jossa sosio-emotionaalisia taitoja opetetaan yhdessä. Malli arvioidaan ja vahvistetaan
- UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -toiminnan (LYK) liittäminen strategiaan ja osallisuuden kehittämiseen

Hallittu siirtymä hyvinvointialueelle

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Lakisääteiset hyte-neuvottelut on käyty hyvässä hengessä Vantaa, Keravan, HVA:n, HUS:n ja järjestöjen edustajien kesken. Yhteiseksi tavoitteeksi on asetettu "mielekäs arki jokaiselle" ja sen alla painopistealueina on osallisuus, mielen hyvinvointi ja hyvinvointia tukevat elintavat.

- Vantaan hyvinvointisuunnitelma on tehty, hyvinvointialueen asiantuntijoita on ollut mukana työssä.
- Hyvinvointialueyhteistyön rakenteet ja sopimus tehty työllisyyspalveluiden ja hyvinvointialueen kesken.

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Arjen rajapinnoilla olevan yhteistyön toimivuus, yhteistyösopimukset
- Yhdyspintoja on paljon ja ne elävät - läpikäynnissä menee aikaa. Yhdyspinta- ja yhteistyösopimukset voivat vaatia uudelleentarkastelua.
- Riittävien ja tarpeen mukaisten opiskeluhuollon palveluiden saaminen hyvinvointialueelta

Tuetaan oppijan tarpeisiin pohjautuvaa oppimista ja mahdollisuuksia edetä omien edellytystensä mukaan

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Varhaiskasvatuksessa on viety eteenpäin lapsen tukeen ja inklusioon liittyviä uudistuksia osaksi käytännön toimintaa ja tuen valikkoa. Asiaan liittyvää osaamista on edistetty eri esihenkilö ja työntekijäfoorumeilla. (Tuen aamukahvit, VasuTalk, asiantuntija-aamut) avulla
- Varhaiskasvatus ja perusopetus järjestävät erityisopettajaopinnot 60 opettajalle yhteistyössä yliopistokeskus Chydeniuksen kanssa. Koulutuksella vastataan pätevän henkilöstön saatavuushaasteeseen.
- Kaikissa peruskouluissa kolmiportaisen tuen rakenteita on yhtenäistetty Tuen puun ja siihen liittyvien materiaalien avulla. Opettajille osaamista on vahvistettu monipuolisen koulutuksen ja konsultointituen avulla.
- Perusopetuksessa vahvistettu tietoon pohjautuvaa tuen tarpeiden tunnistamista (seulat systemaattisemmin käytössä).
- Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa on laadittu kaupunkitasoiset poissaoloihin puuttumisen mallit.
- Toisen asteen koulutuksessa on palvelumuotoilun avulla lähdetty kehittämään joustavia oppimisen polkuja lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen.

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Perusopetuksen lukemisen ja matemaattisen osaamisen seuloista saatavan tiedon hyödyntäminen oppilaiden osaamisen lisäämisessä sekä eri opettajaryhmien välisessä yhteistyössä.
- Oppimisen tuen kehittäminen toisella asteella (työpaikkaohjaajat ammatillisessa koulutuksessa ja erityisopettajat lukiokoulutuksessa)

Eri-ikäisten kuntalaisten jatkuvan oppimisen ja koulutuksen tarpeisiin panostetaan

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Opiskeluhuoltosuunnitelmat päivitetty esiopetuksesta toiselle asteelle keväällä 2023. Opiskeluhuoltosuunnitelmien yhteydessä koottu koulutuksen järjestäjän arvio opiskeluhuollon resurssitarpeista.
- Lapsiperheiden lukuintoa vahvistetaan yhdessä kirjaston kanssa. Yhteistyö Lukukeskuksen kanssa käynnistynyt.
- Kielitietoinen yläkoulu -hanke tukee yläkouluikäisten ja myöhään maahan tulleiden oppilaiden oppimista.
- Esi- ja alkuopetuksen palvelulupausta ja toiminnallista yhteistyötä toteutetaan kaikissa esiopetuksen ja perusopetuksen yksikössä.
- 7. vuosiluokan oppilaille lisätty 0,5 vuosiviikkotuntia tunne- ja vuorovaikutustaitoihin liittyen.
- Digipedagogiikkaa juurrutetaan yksiköissä monipuolisesti osaksi arjen toimintaa.
- 8. tai 9. luokan oppilaan on mahdollista saada tarpeidensa mukaista tehostettua oppilaanohjausta jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyen.
- Oppilaan on mahdollista hakeutua opiskelemaan joustavaan työelämäpainotteiseen perusopetukseen (TEPPO) jokaisessa ylä- tai yhtenäiskoulussa.
- Toisen asteen koulutus on tiiviisti mukana TE2024-valmistelussa, jossa pohditaan muun muassa uudenlaisia koulutuspolkuja.

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Esi- ja alkuopetuksen yhteistyössä ja nivelvaiheen opetussuunnitelma vaatii sujuvuutta sekä palvelulupauksen toteutumista tulee kehittää entisestään, mm. nivelopettajien työn jatkuminen.
- Vaativan erityisen tuen tarpeeseen vastaamiseksi ei ole riittävästi paikkoja

Digitaalisuus tukee palvelujen kehittämistä

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Keskitetty tietovarasto on olemassa, jota on edistetty juuri viimeisen parin vuoden aikana. Lisäksi digitaalisessa siirtymässä on painotettu asiakaspalvelun digitalisointia ja sisältää paljon erilaisia toimenpiteitä, joita jo edistetty tämän osalta. Toteutus kunkin vuoden investointiohjelman mukaan.
- Asiakaspalvelu 2030 -vision ensimmäinen versio on valmistunut. Visioksi on vahvistunut 24/7 asiointi, jossa robotiikka sekä sähköiset palvelut ovat isossa roolissa. Tämä tarkoittaa, että tulevaisuudessa palveluiden toteuttamiseen tarvitaan nykyistä enemmän investointeja. Tähän mennessä on myös tunnistettu haasteita nykyisten palveluiden hajanaisuudessa ja niiden saavutettavuudessa sekä sähköisten palvelujen käyttöön annettavassa tuessa.

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Asiakaspalvelulle on laadittava kaupunkitasoinen johtamisjärjestelmä sekä asiakastiedon ja -tutkimuksen yhteinen tietovarasto. Tarvitaan yhtenäinen malli asiakaspalautteen perusteella tehtävään kehittämiseen. Tavoitteena on hallitumpi ja asiakaslähtöisempi asiakaspalvelukokonaisuus kuntalaisille. Lisäksi nykyisten ja uusien palveluiden vaikuttavuutta tulisi mitata systemaattisemmin.
- Hallitusohjelman kirjaus digitaalisten palvelujen ensisijaisuudesta voi vaikuttaa kaupungissa annettavaan digitukeen.

Valtuustoseminaari

Valtuustoseminaarin ryhmätöissä tuotiin esiin Oppimiskampus, jatkuva oppiminen ja oppimisen tukitoimet: iltapäiväkerhoja on kehitettävä osaamistasojen mukaan ja kerhojen tasalaatuisuus on varmistettava, minkä lisäksi kolmas sektori, kuten

liikuntajärjestöt, tulisi voida ottaa mukaan yhteistyöhön. Työssäoppiminen ja muuntokoulutus tulisi mahdollistaa ja kehittää toista astetta ja toisen asteen oppimisen tukea. Vantaalle tulisi pyrkiä saamaan yliopistotasosta koulutusta. Lukutaidon ja matematiikan taidot on saatava kuntoon, maahan muuttaneiden kotoutumista ja kielitaitoa on vahvistettava ja maahanmuuttajataustaiset vanhemmat on saatava mukaan koulutyöhön. Lasten turvallinen ja terveellinen oppimisympäristö on varmistettava (kiusaaminen). Henkilöstön hyvinvoinnin ja pitovoiman lisäämiseksi tulisi olla pysyviä, päiväkotitai aluekohtaisia sijaisia. Kouluissa resurssit ja varhaiskasvatuksessa erityistuki on varmistettava niin, että opettajat voivat keskittyä opettamiseen, kouluissa opettajien hallinnollista taakkaa tulisi lisäksi keventää. TE24-uudistuksen onnistumiseen on syytä kiinnittää huomiota. Liikunta- ja kulttuuripalveluissa Harrastusten Vantaata olisi laajennettava sekä kohderyhmien että tarjonnan osalta ja muistettava, että harrastaminen voi olla muutakin kuin liikuntaa. Liikuntapaikkasuunnitelma tulisi päivittää. Hyvinvointialueen ja kaupungin rajapintoja on tarkkailtava. Ennaltaehkäisy tulisi näkyä kaupungin palveluissa. Osallistuvaa budjetointia tulisi kehittää niin, että kuntalaiset voitaisiin ottaa mukaan toteuttamiseen ja että myös pienet, talkoilla hoidetut hankkeet mahdollistuisivat.

Eriarvoistumisen estäminen

Syrjäytymis- ja eriarvoistumiskehitys katkaistaan

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Työllisyyden ja kotoutumisen osalta tuotetaan palveluita esimerkiksi yhteistyössä maahanmuuttajien järjestöjen kanssa, jotta asiakkaat tavoitetaan paremmin
- Ohjaamo palvelee syrjäytymisvaarassa olevia nuoria matalan kynnyksen periaatteella
- Kuntalaisille annettavaa digitukea ja kuntalaisten koulutuksia on kehitetty ja kaupungin digitukea antavaa henkilöstöä on koulutettu. Kuntalaisille tehtävällä kyselyllä on selvitetty kanavia digisyrjäytymisriskissä olevien asiakasryhmien tavoittamiseksi ja digituen markkinointia on tehostettu.
- Kyselytulosten valossa on viitteitä siitä, että niiden vantaalaisten osuus on pienentynyt, jotka kertovat jäävänsä ilman tarvitsemaansa digitukea.

- NEET –nuorten määrän seuranta varten on kehitetty laskentamalli, joka mahdollistaa NEET –nuorten tilanteiden tarkemman analyysin ja sen perusteella tehtävän toimenpidesuunnitelman.
- Etsivän nuorisotyön resursseja on lisätty ja etsivien nuorisotyöntekijöiden määrä on vuosina 2022 ja 2023 ollut 15 htv. Yhteydenottoa etsivään nuorisotyöhön on madallettu mm. ottamalla käyttöön chat –palvelu sekä jalkautumalla laajemmin eri verkostoihin ja toimipisteisiin.
- Nuorille aikuisille suunnattua harrastus- ja vapaa-ajantoimintaa on lisätty ja resursseja vahvistettu. Toiminta tavoittaa aiempaan nähden lähes puolet enemmän nuoria aikuisia.
- Nuorten työpajatoimintaa on kehitetty lisäämällä palveluvalikkoon matalamman kynnyksen valmennusta sekä kehittämällä ESR-hankkeessa työllistymiseen ja opiskeluihin tähtäävää nuorten yksilövalmennusta. ESR – hankkeessa kehitetyn toimintamallin vaikuttavuus on ollut työllistymisen näkökulmasta erittäin positiivinen.
- Oppilaitosnuorisotyö on laajentunut myös lukiokoulutukseen pilottihankkeen myötä.

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Haasteena työttömien työnhakijoiden matala koulutustaso sekä maahanmuuttajien suomen kielen osaamisen parantaminen
- Digisyrjäytymisen riski on edelleen suuri. Digitukea on vahvistettava ja sen saatavuutta ja saavutettavuutta edelleen parannettava. Digituki on jalkautettava osaksi kaupungin palveluiden kehittämistä ja sen resurssit on varmistettava osaksi kaupunkitasoista asiakaspalvelua.
- Monet palvelut kärsivät kuitenkin resurssipulasta eivätkä ne pysty vastaamaan kasvavaan kysyntään. Ennaltaehkäisevä työ pitäisi saada todella vahvaksi, jotta kehitykseen voitaisiin vaikuttaa, mutta nykytilanteessa ennaltaehkäisy valuu helposti korjaavaksi työksi, jolloin kuormittaa palveluita (häiriökäyttäytyminen).
- NEET-nuorten määrän vähentämiseksi tarvitaan poikkihallinnollista yhteistyötä ja selkeämpiä toimialojen kesken yhteisiä tavoitteita ja toimenpiteitä. Nuorten palvelupolut pitää yhteistyössä saada sujuvimiksi ja etenkin työttömyyden alkuvaiheessa tunnistaa paremmin syrjäytymisen riskitekijöitä.

Syrjäytymis- ja eriarvoistumiskehitys katkaistaan

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Lasten koulutuksellista tasa-arvoa vahvistetaan tarveperusteisella resursoinnilla (Kota-rahoitus) sekä myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa toteuttamalla.
- Henkilöstön saatavuusohjelman 2022-2024 varhaiskasvatuksen toimenpiteillä, mm. rekrytisillä, tavoitellaan veto- ja pitovoimaa. Kelpoinen henkilöstö lisää varhaiskasvatuksen laatua, mikä ehkäisee syrjäytymis- ja eriarvoistumiskehitystä. Rekrytisä on käytössä myös perusopetuksessa.
- Eriytymiskehityksen hillitsemiseen liittyen Yhteinen koulu-toimintamallin kehittäminen on käynnistynyt; kaupungin eri toimijoiden rooleja vahvistettu ja yhteistyötä lisätty alueilla. Lisäksi eriytymiskehitykseen liittyvän kasotasoisen tietopohjan kehittäminen aloitettu ja kouluverkkoselvitykseen on tuotu kota-tietoja mukaan.
- Peruskoulujen turvallisuuskulttuurin edistämiseksi järjestetty koulutusta, tarjottu konsultaatiota sekä päivitetty prosesseja. Perusopetuksessa ja toisella asteella käynnistymässä hanke hyvinvointi- ja turvallisuusosaamisen vahvistamiseksi.
- Segregaatioon liittyvä keskustelu on lisääntynyt ja tietoisuus kasvanut
- Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiatyö nojaa vahvasti uuteen hyväksyttyyn Vantaan kaupungin strategiaan, jossa yhdeksi painopisteeksi on nostettu eriarvoistumisen estäminen. Kaikki toimialat käsittävä MEK-ohjelma sisältää konkreettisen toimintaohjelman, se edistää toimialojen välistä yhteistyötä sekä strategista päätöksentekoa. Tämän lisäksi kaupungilla tehdään monia toimia eriarvoistumisen estämiseksi.
- Vuoden 2023 alusta asukastiloilla tuplattiin digiohjaajien määrä kahdesta neljään ja tämä on mahdollistanut digituen asiakasmäärien kasvun, vuonna 2022 yhteensä 6 500 asiakasta ja 2023 tammi-elokuun aikana jo 8 500 asiakasta.

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Toimialojen välisen yhteistyön tiivistämiseen ja yhteistyömallien rakentamiseen.
- Segregaatiovaikutusten arvioiminen palveluverkon suunnittelussa

- Hallitusohjelman ja maailmanpoliittisen tilanteen takia segregatiokehitys entistä haastavampaa
- Pitkäaikainen vaikuttavuuden ja kokeilujen arviointi

Eriytymiskehityksen alla olevien alueiden kiinnostavuus ja vetovoima kasvaa asuntorakentamisen, palveluiden ja investointien osalta

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Lähiöohjelma
- MEK-työ
- Maa- ja asuntopoliittiset linjaukset on päivitetty ja hyväksytty valtuustossa 2022 kaupunkistrategian mukaisesti. Asuntorakenteen monipuolisuuden kasvattaminen päivitettyjen linjausten mukaisilla toimenpiteillä.
- Investoinnit palveluihin (Elmo)
- Kehittämissuunnitelmat laadinnassa eriytymiskehityksen uhan alla oleville alueille (Kukoistavat kaupunkikeskukset)
- Länsimäkeen on laadittu kaavarunko, Korson ja Koivukylän kaavarungot ovat käynnissä

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Kehittämissuunnitelmien edistäminen ja toimenpiteiden konkretisointi

Alueiden eriytymiskehityksen seuranta jatkuu

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Vuosittain päivitetään sosioekonominen indeksi, joka kuvaa alueiden eriytymistä. Tämä on myös strategiaseurannan indikaattori
- Tämän rinnalle käytetään KOTA- indeksiä, joka soveltuu enemmän koulupiirien eriytymiseen ja mm. kouluille suunnatun rahoituksen kohdistamiseen.
- Yliopistoyhteistyöllä mm. Kaupunkiakatemian kanssa on tuotettu tietoa segregaaion rakenteesta. Yhteistyö jatkuu Max Planck -tutkimusyksikön kanssa. Tutkimusyksikkö aloittaa toimintansa kesällä 2023.
- Tutkimusyhteistyö on lisääntynyt

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Indeksimuotoinen seuranta ei ole kovin ymmärrettävä. Seurantajärjestelmää on kehitettävä monipuolisemmaksi ja indeksit on avattava.
- Seurantajärjestelmästä on kyettävä viemään myös kartalle.

Jatketaan alueellista myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Myönteisen erityiskohtelun ohjelma kaudelle 2023–2025 on valmis ja toteutus aloitettu

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Myönteisen erityiskohtelun ohjelman tulosten mittaaminen ja vaikuttavuuden arviointi

Yhteisöllisen ja toimintaedellytyksiä tukevan kulttuurin rakentaminen

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Tuoreempia tuloksia ei ole vielä ilmestynyt, joten asetetun tavoitteen saavuttamista ei voida vielä arvioida.
- Osana Myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa on aloitettu ns. yhteisökehittäjän tehtävä viidellä eri alueella. Nämä työntekijät käyvät aktiivista vuoropuhelua alueen asukkaiden ja järjestöjen kanssa ja innostavat asukkaita järjestämään yhteisöllisiä tapahtumia. Yhteisökehittäjien kautta kaupunki myös saa viestejä tavoista, joilla eri alueille voisi rakentaa juuri sille alueelle sopivaa toimintaa.

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Eri-ikäisten ja eri taustoista tulevien tavoittaminen mukaan

Kotoutumisessa onnistuminen monialaisena yhteistyönä (myös työllisyysnäkökulma)

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Kotoutumisessa pyritään varmistamaan suomen kielen opetuksen kehittämiseen, vahvaan järjestöyhteistyöhön sekä etsimään yksilöllisiä polkuja työelämään
- Osaamiskeskuksessa kehitetty suomen kielen opetusta MEK-rahoituksen avulla, järjestetty useita eritasoisia kursseja työttömille työnhakijoille
- Työvoiman ulkopuolisten asiakkaiden kotoutumista edistävä palvelu aloitettu keväällä 2023
- Kehitetty yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa kotoutumisen edistämiseksi, mm. asiakasohjaus ja vastuualueet
- Ukrainalaisten asiakkaiden vastaanottoon luotu tiimi ja yhteistyössä valtion kanssa omakielinen neuvontapalvelu
- Osaamiskeskukseen palkattu verkostokoordinaattori, joka ylläpitää ja kehittää vieraskielisten työllisyyspalveluiden sekä järjestöjen kumppanuutta
- Työllisyyspalveluissa on myös edistetty henkilöstön moninaisuutta ja kansainvälisyyttä: kotoutujien ja vieraskielisten palveluissa muunkielisten työntekijöiden prosenttiosuus on noin 50 %

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Suomen kielen resurssit tulee turvata ja maahanmuuttajien osaamiskeskuksen palvelut tulee vakinaistaa, kun TEM-rahoitus päättyy.
- Resurssien riittävyys, kyseessä on runsaasti henkilökohtaista palvelua tarvitseva kohderyhmä
- Kaupungin kaikkien palveluiden soveltuvuus kotoutujille ja vieraskielisille asiakkaille
- Hyvien ja toimivien käytänteiden vakiinnuttaminen, mm. osaamiskeskus, Talent Vantaa, Neuvova Vantaa
- Koto24 tuo uusia tehtäviä mm. Työvoiman ulkopuolelle olevien palvelut – resurssit tulee varmistaa

Kotoutumisessa onnistuminen monialaisena yhteistyönä (myös työllisyysnäkökulma)

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Varhaiskasvatuksessa vahvistetaan kieli-, kulttuuri- ja katsomustietoista toimintakulttuuria Kielikiito -kehittämisen avulla.
- Maahanmuuttajien osaamiskeskuksen toiminta toteutetaan toimialojen yhteistyönä
- Maahanmuuttajien osaamiskeskuksessa on koulutettu varhaiskasvatukseen työntekijöitä oppisopimuskoulutuksella. Keväällä alkanut varhaiskasvatuksen oppisopimuskoulutus jatkuu syksyllä ja oppisopimuskoulutuksia laajennetaan kattamaan hoiva-avustajan ja koulunkäynnin avustajan koulutuksen.
- Perusopetuksen valmistavan opetuksen opettajien ja S2-opettajien osaamista on vahvistettu perehdytyksellä, täydennyskoulutuksella ja tuella. Vieraskielisten oppilaiden Tervetuloa kouluun-tapaamiseen luotu yhtenäiset rakenteet.
- Monikielisten perheiden kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen esim. Parental corner Lehtikuusen koululla.
- Oppilaiden vanhempien suomen kielen oppimista ja siten työllistymistä tuetaan MEK-rahoituksella jatkuvassa Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään -hankkeessa. Vanhemmat mukaan varhaiskasvatukseen pilotti laajenee.

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään-hankeen suomen kielen opetus jatkuu MEK-rahoituksella vuoden 2023 loppuun, jonka jälkeen olisi keskeistä löytää muu rahoitus. Hankkeessa on myös mukana varhaiskasvatus.
- Vantaan kaupunki työnantajana olisi nykyistä aktiivisempi Teppo-toiminnassa

Kaupungin henkilöstön osaamisen vahvistaminen ja kehittäminen palvelemaan monikulttuurisen ja monikielisen kaupungin asukkaita

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Selkosuomi-koulutuksia on järjestetty työntekijöille
- KV-strategiaryhmä loi kaupunkitasoisen koulutuksen moninaisuuden ymmärtämiseksi
- Järjestetty esihenkilöille Monimuotoisen työn johtaminen -verkkokoulutusta

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Yleisen ymmärryksen vahvistaminen siitä, millä toimilla kaupunki voisi tukea entistä paremmin vieraskielisten kotoutumista.
- Palveluekosysteemi kotoutujien osalta tulee ottaa kokonaisuudessaan vahvasti haltuun
- Henkilöstön ja esihenkilöiden laaja-alaista ymmärrystä toimintaympäristön muutoksesta, asennemuutokseen, erilaisuuden ymmärtämiseen

Kaupungin henkilöstön osaamisen vahvistaminen ja kehittäminen palvelemaan monikulttuurisen ja monikielisen kaupungin asukkaita

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Pitkäkestoinen pedagogiikan johtamisen koulutuskokonaisuus suomen- ja ruotsinkielisten päiväkotien johtajille. Koulutuskokonaisuuden perustana on inklusiivisuutta ja moninaisuutta arvostava varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toimintakulttuuri (Pedagogiikan laatua johtamassa -PedaJoke 2023–2024).
- Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla käynnistetty monikielisten oppijoiden kehittämisohjelman valmistelu.
- Perusopetuksessa työskentelevien monikielisten ohjaajien tehtäviä on vakinaistettu.
- Kouluvalmentajan uuden tehtävänkuvan pilotointi

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Henkilöstön saatavuuden haasteisiin vastaaminen – pito- ja vetovoimatekijöiden edelleen kehittäminen
- Monikielisten oppijoiden kehittämisohjelman läpivieminen

Valtuustoseminaari

Valtuustoseminaarin ryhmätöissä nostettiin esiin yhteistyö hyvinvointialueen kanssa (esim. selvä vastuunjako kaupungin ja hyvinvointialueen välillä), yksinäisyys ja osallisuus (esim. matalan kynnyksen paikat, ilmaiset koulutilat nuorille, koulujen avaaminen ulkopuolisille ohjaajille ja nuorisotilojen laajemmat aukioloajat), kiusaamisen ehkäisemisen (ohjelman käyttöön ottaminen, lapsilta varmistettava, onko kiusaaminen vähentymisen), tukitoimet digisyrjäytymisen ehkäisemiseksi ja maahanmuuttajien osaamisen kehittäminen (esim. koulujen S2-ryhmät oikein osaamisen mukaan, kielitaitoon ja koulutukseen panostaminen, tehokkaampi työnvälitys).

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa

Aviapolis-lentokenttäympäristö kehittyy Euroopan ympäristöystävällisimmäksi

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- EU-rahoitteisessa Neutralpath-hankkeessa kehitetään ilmastoposiitivisia alueita Aviapoliksessa
- Aviapoliksen alueelle laaditaan lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet, jossa teemoina ovat muun muassa hiilineutraalisuus ja kaupunkivihreä. Jokaisen asemakaavan yhteydessä laaditaan hiilineutraalisuusselvitys, jonka pohjalta tehdään toimenpiteet hiilineutraaliuden edistämiseksi yhteistyössä kaupungin ja kaavanhakijan kanssa. Alueen vehreyttä lisätään vastapainona tehokkaalle rakentamiselle. Keinoina ovat muun muassa keskitetty pysäköinti ja omaehtoiset pelastautumiskäytävät (takaavat vehreät maanvaraiset korttelipiha-alueet), korkeampi vihertehokkuusvaatimus 1,0 (normi 0,9) piha-alueille, olemassa olevien puiden säästäminen, taskupuistot ja dynaamiset kasvillisuusalueet.

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- kehitystyö jatkuu seuraavallakin strategiakaudella

Vantaa edistää hiilineutraalisuutta yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty.

- Vantaan kaupunki ja Vantaan energia Oy ovat tehneet kumppanuussopimuksen, jonka tavoitteena on energiapalvelujen kehittäminen niin, että yhteiset strategian mukaiset tavoitteet saavutetaan. Käytännön yhteistyö on aloitettu mm. kaukolämpökohteissa ja alueellisissa energiaratkaisuissa.

Ressun toimenpiteet:

- Konserniohjaus valvoo omistajaohjaustavoitteiden kautta, että suuret yhtiöt tekevät omat resurssiviisauden tiekartat/ympäristöohjelmat ja toteuttavat ohjelmaa 2023–2025.
 - Suurimpien yhtiöiden (VAV, VTK, Mercuria, Vantti) raportointiin liitetään vuonna 2024 vuoden 2023 tiedoista ympäristötilinpito (ja mahd. Ilmastobudjetti vuodelle 2024)
- Konserniohjaus valvoo omistajaohjaustavoitteiden kautta, että yhtiöt investoivat sähköautojen latauspaikkoihin, kun kyse kaupungin palveluverkkoon myös jatkossa sisältyvästä kiinteistöstä.
 - Mietitty konserniohjauksessa: Vastuullisuustavoitteena olisi latausinfra toteuttaminen niiden yhtiöiden osalta, joissa kartoituksen mukaan toteuttaminen järkevää. Erilliset ohjeet elinkaarensa loppuvaiheessa oleville kiinteistöille.
- Sähköautojen latauspisteitä on suunniteltu yli 20 kaupungin kohteeseen, joista ensimmäiset latausasemat jo valmistuneet.

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Vantaan Energialta tulossa biodiversiteettistrategia.

Vantaa on kiertotalouden edelläkävijäkaupunki

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- EU-rahoitteen Circuit-hankeen kautta edistetty rakentamisen kiertotaloutta.

- Circular Food Hood -hankkeen kautta on edistetty ruuantuotannon ja käytön kiertotaloutta
- Allekirjoitettu purkamisen green deal ja toteutettu sitä, osallistuttu kansalliseen kiertotalouden green dealin valmisteluun
- Kaupungin suunnitteluohjeen päivitys aloitettu ja päivitetään kuluvan vuoden aikana. Muunneltavuus ja monikäyttöisyys otetaan huomioon omissa hankkeissa.
- Rakennushankkeeseen ryhtyviä ohjataan ja hoksautetaan tilatehokkuuteen, muuntojoustavuuteen ja monikäyttöisyyteen rakennusten käyttötarkoitukseluokat huomioon ottaen.
- Vantaalaisten kiertotalousyritysten tukemiseksi on käynnistetty kiertotalousklusteri

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Resursointi. Kiertotalouden asiantuntijuus on ollut EU-hankkeen vuonna 2023 päättyvän hankkeen varassa.
- Kaupungin alueella olevien yritysten ja asukkaiden kiertotalouden edistämiseen. Vantaalla asukkaiden kotitalouden lajitteluaste on PKS-kaupunkien heikoin.
- Jätteiden lajittelun koordinointiin tulisi saada tavoitteen mukaiset keskitetyt resurssit ja selkeät käytännöt.

Huolehditaan Vantaan luonnon monimuotoisuuden säilymisestä

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Monimuotoinen luonto -kaistaa tukeva Luonnon monimuotoisuuden kokonaissuunnitelmatyö on käynnistynyt. Työssä laaditaan suunnitelma ja toimintamalli, jolla valmistellaan tavoitetta: Vantaa on luontoposiitivinen kaupunki 2030.
- Vantaan ekologisen verkoston ja yhteyksien päivitystyö valmistuu vuoden 2023 aikana
- Luonnon ennallistamis- ja hoitotöitä tehty kohteissa: Vehkalanmäki, Alkärr (Petikko), Silvola, Lammaslampi ja Kuusijärvi.
- Luontoselvitykset (esim. luontotyyppit, lajistosiselvitykset): n. 960 ha (2022) ja n. 560 ha (2023)

- Koulujen ja päiväkotien pihoja on suunniteltu ja toteutettu pitkäjänteisesti kohti monimuotoisempaa ja luonnonmukaisempaa ympäristöä. Suunnitteluohjeisiin on sisällytetty asioita, joilla luonnon monimuotoisuutta pyritään säilyttämään ja lisäämään.
- Vantaan niittojen ohjeistus kesäkausilla 2023–26
- Luonnon monimuotoisuus on noussut poikkihallinnollisesti keskeiseen asemaan

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Resurssit luontoselvitysten jatkamiseen, viestintään, koulutukseen jne. Edellyttää henkilö- ja ostopalveluresursseja.
- Yhteistyöhön sidosryhmien, kuten yritysten kanssa.
- Luontopositiivisuuden saavuttaminen tiivistyvässä kaupungissa /Haasteena rakennetun ympäristön luontoarvon turvaaminen
- Monimuotoisuutta rakennetussa ympäristössä ei ole huomioitu tarpeeksi eikä sitä ole resursoitu tarpeeksi; toiminta hankepainoista ja siksi lyhytkestoista; hankkeiden tavoitteet pitäisi olla strategisempia (tulokorteissa)
- Iso osa uudesta asuinkaavasta on tullut kestävän liikkumisen vyöhykkeelle; haasteena kuitenkin se, että nuoriakin rakennuksia puretaan; kun tiivistetään voimakkaasti, luontoarvojen säilyttäminen vaikeutuu
- Kaavoituksessa ilmastaselvitykset eivät ole velvoittavia

Hankinnat tukevat kaupungin vastuullisuustavoitteiden toteuttamista

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Hankintojen strategiset tavoitteet ja linjaukset dokumentti on laadittu, kommenttikierros toteutettu kesän 2023 aikana ja dokumentti on tulossa syksyllä kaupunginhallituksen käsittelyyn

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Edellä mainitun hankintojen strategisten tavoitteiden ja linjausten viemiseen käytännön toimintaan
- Elinkaariajattelun ja -laskennan ottaminen käyttöön sellaisissa vaikuttavimmissa hankinnoissa, joihin sen on sovellettavissa

Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Vantaan ratikan suunnitteluvaiheesta siirrytään rakentamisvaiheeseen
- Vantaalla valmistui vuoden 2023 alussa uusi liikennepoliittinen ohjelma, jonka tavoitteena on luotsata liikenteen ja liikkumisen pitkäjärjestyksiä ja kestävä suunnittelua.
- Kävelyn edistämishjelma laadittiin vuoden 2022.
- Pyöräliikenteen edistämishjelma hyväksyttiin vuonna 2022. Yhdessä pyöräliikenteen tavoiteverkon kanssa se ohjaa pyöräliikenteen kehittämistä Vantaalla monipuolisesti ja poikkihallinnollisesti.
- Pyöräliikenteen edistämiseksi on rakennettu uusia baanoja sekä pääreittejä. Yleisille alueille on lisätty runsaasti uusia runkolukittavia pyörätelineitä sekä tehty pääpyöräreittien viitoituksen yleissuunnitelma.
- Joukkoliikenteen sujuvoittamiseksi Vantaalla aloitti syksyllä 2022 uusia runkobussilinjoja. Samassa yhteydessä uusien linjojen pysäkkejä ja muita järjestelyjä sekä liikennevaloetuksia parannettiin.
- Vantaa tekee jatkuvaa yhteistyötä HSL:n kanssa joukkoliikennelinjaston kehittämiseksi sekä joukkoliikenteen toimintaedellytysten turvaamiseksi.

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Vantaan ratikan toteutus
- Seudullinen kaupunkipyöräjärjestelmä
- Sähköautojen latauksen kehittäminen
- Jalankulun, pyöräliikenteen ja joukkoliikenteen olosuhteiden edistäminen
- Kulkumuotojakaumaan vaikuttaminen ja liikenteen päästöjen vähentäminen

Valtuustoseminaari

Valtuustoseminaarin ryhmätyön nostoissa painotettiin loppustrategiakaudelle kiertotalouden edistämistä, kaupunkisuunnittelua (mm. lähiluontolupaus huomioidaan, kaavoituksessa priorisoidaan lähiluonto ja luonnon monimuotoisuus), kestävän liikkumisen edistämistä (liikenteen päästöjen vähentäminen). Lisäksi

katsottiin, että Vantaa toimisi edelläkävijänä kompensatiotoimien kehittämisessä. Tärkeänä nähtiin myös sidosryhmiin vaikuttaminen.

Kukoistavat kaupunkikeskukset

Asukkaille iloa tuottavia kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita kaupunkikeskuksissa

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Omaan asuinalueeseensa kuuluvuutta kokevien osuus noussut 45 % -> 51,8 %
- Osallistuva Vantaa -ohjelman puitteissa on kehitetty asukasfoorumia, alueellisia uutiskirjeitä ja läsnäoloa alueellisissa someryhmissä. Lisäksi MEK-ohjelma ja LYK-ohjelma ovat omalta osaltaan edistäneet osallisuutta ja kuuluvuuden tunnetta alueellisesti. Samoin Katon tekemät asukaskyselyt ja -kuulemiset.
- Kaupunkikulttuurin palveluverkkoa kehitetään/uudistetaan Myyrmäessä (opistotalo ja kaupunkikulttuuritalo), Korso-Koivukylässä (Elmo), Martinlaaksossa (Martinus Backstage -tapahtumalava), Tikkurilassa (osaamiskampus), Kivistö (Mosaiikki). Aviapoliksessa kaupunki mukana Ilmailumuseohankkeessa.
- Alueellinen osallistavan budjetoinnin prosessi käynnistynyt, varmistettava riittävä läpäisy ja osallistuminen suuralueittain

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- kaupunkitasoinen osallistuva budjetointi ja MEK-ohjelman yhteisötyönmallin kehittäminen
- Järjestöyhteistyön kokonaisvaltaisempi ja strategisempi hyödyntäminen ja koordinaatio
- Uusia avauksia palveluverkkoon ei ole suunniteltu Hakunila-Länsimäen alueilla.
- Järjestöyhteistyön kokonaisvaltaisempi ja strategisempi hyödyntäminen kaupunkikulttuurin ja -palveluiden tuottamisessa

- Alueellinen osallistavan budjetoinnin prosessi käynnistynyt, varmistettava riittävä läpäisy ja osallistuminen suuralueittain

Luonto on lähellä kaduilla, toreilla ja pihoilla

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Viheralueiden mitoituksen ja saavutettavuuden ohje (SAAVU) on laadittu ja otettu käyttöön
- Vihertehokkuuden tavoiteluku määritellään asemakaavoissa. Vihertehokkuuden toteutumista on edistetty siirtämällä projektiluontoisesti yksi maisema-arkkitehti rakennusvalvontaan edistämään vihertehokkuuden toteutumista lupavaiheessa.
- Osallistutaan EU:n rakennerahastohankkeeseen ARVO – Viherrakenteen arviointi ja vahvistaminen kaupunkien maankäytön suunnittelussa. Hanke alkaa 1.1.2024.

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Riittävät resurssit teeman suunnitteluun ja toteutukseen jatkossa kaavoitukseen, rakennusvalvontaan sekä kadut ja puistot -palvelualueelle.

Viihtyisät ja turvalliset kaupunkikeskukset

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Keskustakohtaiset kehittämissuunnitelmien valmistelu on edennyt loppusuoralle, ja ne valmistuvat vuoden 2023 loppuun mennessä
- Seurantaryhmät ovat aloittaneet toimintansa
- Kaupunkikeskustojen uudistaminen käynnissä, kehittämisvaiheet kaavarunkovaiheesta tontinluovutuksiin edenneet kaikissa keskustoissa. Rakentaminen kuitenkin hidastunut merkittävästi vuoden 2022 jälkeen.

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Strategian kärkihankkeet ovat käynnistyneet, mutta niiden toteutuminen edellyttää kunnallisen rahoituspohjan kestävyyttä
- Segregaation purkamiseen tähtäävät toimenpiteet huomioitava päätöksissä ja toimialat ylittävää koordinaatiota tulee kehittää (MEK)
- Rahavirtojen suuntaaminen sinne, missä kehittämistä tarvitaan (MEK)
- Purkava täydennysrakennus - tehtävä kehittämistyötä

Helpon liikkumisen kaupunki

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Liikennepoliittinen ohjelman, kävelyn edistämishojelman ja pyöräliikenteen kehittämisohjelman valmistuminen
- Turvalliset ja esteettömät reitit Vantaan ikäihmisille sekä Kävely-ympäristö ja palveluiden saavutettavuus Vantaan Korsossa ja Hakunilassa -selvitykset vuonna 2023
- Pysäköintiä on kehitetty kokonaisvaltaisesti, liityntäpysäköinnin tunnustautumis- ja maksuratkaisut
- Pysäköintiyhtiön toteutusta on edistetty
- Ratikka /ratikkakaupungin suunnittelu

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Kestävän liikkumisen edistäminen jatkuu
- Ratikan työnaikaiset ratkaisut
- Pysäköinnin mitoitusohjeen päivittäminen ja pysäköintiyhtiö perustaminen

Hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset palveluille ja yrityksille

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Kaupunkikeskustojen kärkihankkeilla luodaan kehitysedellytykset palveluille ja yritystoiminnalle pitkällä aikavälillä. Keskustakohtaisilla kehittämissuunnitelmissa jäsenetään kehitystyötä ja sitoutetaan

- Vantaan keskustojen elinvoima on koko maan tuloksiin verrattuna varsin hyvä edellisvuosien koronatilanteesta huolimatta. Kaupungin keskustojen elinvoimaluku oli 3,7 vuonna 2022.

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Toimintaympäristön muutosten arviointi ja uusien toimintamallien kehittäminen. Korona-pandemia ovat muuttaneet työskentelyä, liikkumista ja palvelutoimintaa. Parhaillaan rakennusalan toimintaedellytykset ovat nopeassa muutoksessa. Vaikutukset kohdentuvat tällä hetkellä asuntotuotantoon, mutta toimintaedellytysten muutos voi vaikuttaa jatkossa kaupunkikehitykseen laajasti.
- Julkisen rakentamisen merkitys kaupunkikeskustojen kehittämisessä korostuu.
- Yksityiset liiketilat keskittyneet

Valtuustoseminaari

Valtuustoseminaarin ryhmätyön nostoissa painotettiin loppustrategiakaudelle seuraavia asioita: Huolehditaan turvallisuudesta (yleinen siisteys, valaistus, palvelut ovat auki, kun asukkaat ovat liikkeellä, asukkaiden palautteisiin suhtaudutaan vakavasti). Vehreyden näkökulmasta korostettiin, että hyödynnetään alueen luonnonmukaista luontoa ja kehitetään kaupunkivihreän lisäämistä. Olemassa olevat viheralueet hoidetaan ja ylläpidetään. Rakenteet ja tilat osallisuudelle: Mahdollistetaan tarpeelliset tilat jokaiselle alueelle, hyödynnetään olemassa olevia tiloja sekä verkostoja ja tunnistetaan alueelliset verkostot (saavutettava viestintä, seurantaryhmien tukeminen ja alueellinen osallisuus). Arjen sujuvuus ja saavutettavuus: Sujuva liikkuminen (ml. joukkoliikenne, pyöräily, parkkipaikat, kaupungin oma parkkiyhtiö). Palvelujen saavutettavuus (aukioloajat, laadukkaat lähipalvelut, turvalliset koulumatkat, esteettömyys ja torialueiden kehittäminen). Segregaation torjunta: Alueiden ja kaupunkikeskustojen tasapuolinen kehittäminen, eri väestöryhmien kohtaaminen sekä huomioiminen viestinnässä.

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella

Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Kaupunkitasoiset Johtamis- ja esihenkilövalmennukset päivitetty ja uudistettu edistämään strategian mukaista johtamista
- Strategian johtamisen kulmakivet avattu
- Esihenkilön strategiatyökalut päivitetty
- Johdon sitoutuminen toimialoilla ja toimialojen toteuttamat omat esihenkilövalmennukset
- Kunta10 tutkimuksen tulosten perusteella ”Lähiesihenkilöiden toiminta on parantunut kautta linjan ja on Vantaalla todella hyvää. Vastaajista suurin osa ajattelee lähiesihenkilönsä vahvistavan työntekijöidensä kyvykkyyttä, kannustavan yhteistyöhön ja itsenäiseen työskentelyyn valmentavan johtamisen keinoin”
- Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen: Valmentavan johtamisen kehittämistä tehty monella toimialalla ja kaupunkitasoisesti. Tahtotila kaikilla vahvistaa näitä johtamisen taitoja
- Johtamisen merkitys korostuu ja on ymmärretty sen edellyttävän riittävästi resursseja. Kasossa tehty oikeansuuntaisia toimenpiteitä. Nopea reagointi huoliyksiköiden osalta

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Koko linjan toimintatavan muutos valmentavaksi johtamiseksi
- Yksilöiden osaaminen ja poikkeamiin puuttuminen
- Henkilöstön itsensä johtamisen taitojen kehittäminen
- Johtamisen perustaitojen varmistaminen valmentavan johtamisen pohjalle
- Tiedolla johtamisen kokonaisuus, mitä eri puolilla tehdään, mitä tiedolla johtaminen tarkoittaa Vantaalla (hankinnat, hr, Matti, asiakasdata...). Johtovastuu Kajossa
- Kakussa haasteena esihenkilöiden isot tehtävän kuvat eli esihenkilötyön ohella on paljon muitakin tehtäviä, jolloin johtamiseen jää niukasti aikaa.

Kestävän työkyvyn vahvistaminen

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Kunta10 tulosten vahva seuranta ja kehittämiskohteiden nostaminen yksiköittäin sekä Työyhteisöjen kehittämispalvelutuotteet
 - ” Tulosten perusteella työyhteisö koetaan edelleen selkeänä erinomaisena voimavarana ja kehitystä myönteiseen on usealla mittarilla. Suurin osa kokee työyhteisössä olevan sosiaalista pääomaa ja ajattelee työpaikan ilmapiirin olevan hyvä. Suurin osa henkilöstöstä kokee työnsä mielekkääksi.”
- Työterveyshuollon palveluiden kaksi kilpailutusta
- Työterveyshuollon etäpalveluiden käytön lisääminen
- Perinteisten työhyvinvointia tukevien palveluiden rinnalle kehitetty yksilöille suunnattuja uusia mielenhyvinvointia varhaisen tuen palveluita
 - Mm. kevan rahoittamalla Kestävä työkyky hankkeen avulla. Hankkeen kautta on kokeiltu erilaisia mielen hyvinvointia tukevia tuotteita ja palveluja yksilöille ja hankkeessa luotiin myös palautumiseen liittyviä tilattavia tuotteita työyhteisöille
 - ”Mielen hyvinvoinnin palveluita ja tuotteita on kohdistettu myös esihenkilöihin, heille on tarjottu mahdollisuus osallistua mielenterveyttä tukevan lähijohtamisen luennoille ja palautumisesta on pidetty koulutus esihenkilöille heidän oman kuin työyhteisönkin näkökulmista”

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Nopea reagointi poikkeamiin yksilö- ja yhteisötasolla, riittävän varhainen tuki ja tuen tarpeen tunnistaminen sekä puheeksi otto -taidot; työyhteisön merkitys yksilön mielenterveydelle - vastuullinen käyttäytyminen
- Lyhyempi säännöllinen seurantaväli työyhteisöjen hyvinvointiin
- Työterveyshuollon palveluiden oikea kohdentaminen
- Haaste, joka vaikuttaa erityisesti mielenterveys perustaisiin poissaoloihin on työmäärä ja kiire
- Kuormittavuuden nousu Kunta10 -tulosten pohjalta niin kentällä kuin hallinnossa. Paljon hankkeisiin perustuvia lyhyitä työsuhteita. Aloitetaan asioita, joita ei voida viedä resurssin näkökulmasta loppuun.

Henkilöstön pito- ja vetovoiman parantaminen

1) Mitkä ovat keskeiset aikaansaannokset ja toimenpiteet, joilla strategian painopistettä on tähän mennessä edistetty?

- Luotu ja käynnistetty kaupungin saatavuusohjelma
- Sitran rahoituksella tuotettu Opi arjessa palvelutuote työyhteisöille otettu tuotantoon vahvistamaan työssäoppimista
- Verkkokoulutusten kehittäminen
- Etä- ja lähityön rytmitys työn, työtehtävien, tiimin ja työntekijän lähtökohdista ja tavoitteista käsin
- Kohdennettu harkinnanvaraisia palkantarkistuksia hyvin painotetusti ns. saatavuuden kannalta kriittisiin ammattiryhmiin.
- Uusittu kaupungin ta-rekryilme
- Työnantajamarkkinointi, uudistettu materiaalia, uudistetaan käytänteitä ja foorumeja

2) Mihin pitää vielä erityisesti kiinnittää huomiota strategiakaudella?

- Työssäoppimisen systemaattinen kehittäminen
- Työyhteisön vahvuuksien esiin nostaminen ja oikea-aikainen puuttuminen epäasialliseen toimintatapaan
- Saatavuusohjelman toimenpiteiden läpivientiin
- Panostaa ta-kuvamarkkinointiin

Valtuustoseminaari

Valtuustoseminaarin ryhmätyön nostoissa painotettiin loppustrategiakaudelle palkanmaksun oikeellisuuden varmistamista (mm. toimiva palkanmaksujärjestelmä on kriittinen tekijä ja kaupungin ja järjestelmätoimittajan yhteistyön toimivuus tulee varmistaa.), työterveyspalvelujen saatavuutta ja kehittämistä, työturvallisuutta kestävän työkyvyn varmistamiseksi, henkilöstön saatavuutta (henkilöstön saatavuus palveluiden kannalta kriittisille aloille varmistettava sekä rekrytoinnin sujuvuus) sekä valmentavaa johtamista (mm. esihenkilöille riittävästi aikaa valmentavaan johtamiseen).

KAUPUNKISTRATEGIAN VÄLIARVIOINNIN PROSESSI

Väliarviointi koostuu tästä laadullisesta arvioinnista ja strategian tavoitteiden ja mittarien raportoinnista, joka tehdään 31.12.2023 -tilanteesta. Laadullisessa arvioinnissa oli seuraavat osat: toimialojen valmisteleva ennakkotehtävä strategian toteuttamisen onnistumisista ja loppukauden haasteista, valtuustoseminaarin ryhmätyö ennakkotehtävän pohjalta ja strategian painopisteittäiset työpajat.

Strategian väliarviointi koostuu seuraavista osista:

1) Strategian laadullinen/sisällöllinen arviointi

- Toimialat laativat ennakkotehtävän valtuuston seminaaria varten
- Lähetekeskustelu/ryhmätyö valtuuston talous- ja strategiaseminaarissa 24.8.2023
- Yhteinen aloituswebinaari työpajoille
- Työpajat viranhaltijoille elokuun loppu – syyskuun puoliväli (1 työpaja painopisteittäin)
- Johtoryhmä 25.9.2023
- TS-info 1: 2.10.2023, kaupunginhallitus 9.10.2023 ja kaupunginvaltuusto 13.11.2023

2) Tavoitteiden ja mittarien raportointi

- Raportointi 31.12.2023 tilanteesta tammi-helmikuussa 2024
- Johtoryhmä helmikuussa
- Kaupunginhallitus maaliskuussa

